

kommen fra Udvalgets Mindretals Side om Udsendelsen af Agronomer til at undersøge Forholdene andensteds, dels i Udlandet og dels her i Indlandet. Udvalgets Flertal har aldeles ikke ytret sig derom i Betænkningen, og dette ligger deri, at medens det paa den ene Side ikke har fundet nogen sær Opfordring til at stille sig fjendtlig imod en Bøggjering, som der fra Medlemmer af Udvalget fremkom om, at der maatte tilveiebringes nøiere Dplysninger, saa kunde man paa den anden Side ikke finde sig foranlediget til at deltage i denne Hensigt, fordi man ikke kunde se, at det vilde føre til Noget, om den blev tagen tilfølg. Jeg maa ligesom den høitærede Finanzminister mene, at der i Virkeligheden foreligger et meget betydeligt og meget fyldigt Materiale med Hensyn til Bedømmelsen af de paa-gjældende Forhold, og det et Materiale, som er indsamlet af meget kyndige Personer, og jeg indser ikke ret, hvad man vilde vinde ved en Udsendelse af Agronomer til at indsamle nye Dplysninger i den Henseende; man vilde derved erholde en ny Meningstilfjendegivelse til de mange andre Meningstilfjendegivelser, der i Forveien ere tilstede; men om denne Meningstilfjendegivelse vilde være fra mere kompetent Side, end de Meningstilfjendegivelser, som allerede haves, turde vel være tvivlsomt og vilde i alt Fald ganske vist blive bestridt. Jeg tror ikke, man vilde komme videre dermed. Et æret kongevalgt Medlem (Nærgaard), som er Medlem af Udvalgets Mindretal, har lagt en ganske overordentlig Bøgt derpaa, at der er forskjellige Meddelelser, i Kraft af hvilke Indførelsen af Sukkerroedyrkingen og Roesukkerfabrikationen i Udlandet skal have medført en særdeles betydelig Udvikling af Agerbruget og Fremme af Befolkningens Velstand. Jeg tvivler ingenlunde paa, at de Meddelelser, der i den Henseende ere givne, ere fuldstændig paalidelige. Det er noget, der ganske vist vil finde Sted allevegne, at hvor en stor Industri pludselig reiser sig, der udbreder den strax Velstand rundt omkring. Spørgsmaalet er kun, hvor længe denne Tilstand vil holde sig, om denne Industri vil vedblive at kunne have den behøvrige Fremgang og vil vedblive at kunne trives. Paa den anden Side kan jeg ikke lade ubemærket, at der ogsaa er Meddelelser om, at Roesukkerindustrien paa sine Steder i Sydland har frembragt Forhold, med Hensyn til hvilke man dog turde nære Tvivl, om de kunde anses for at være særdeles ønskelige. Der gives store Distrikter, hvor denne Industri er i høi Grad udbredt, og hvor dette har havt til Følge, at de gamle Ciere af Jorden ere forsvundne, at Jorden i et betydeligt Omfang ene bestidtes af de Aktieselskaber, der drive Sukkerfabrikerne, og at man som Følge deraf paa store Strækninger ikke finder andre Beboere end de, der ere ansatte i disse Aktieselskabers, disse Fabrikers Tjeneste, og saa en stor jordløs

Arbejderbefolkning, men dette skal jeg imidlertid ikke forfølge videre. Mere Bøgt vil jeg lægge paa, hvad den samme ærede kongevalgte Landsthingsmand yttrede, hvis jeg kunde være enig med ham deri, at det maatte siges at følge af Sagens Natur, at Sukkerindustrien var en for vort Land naturlig Industri. Han mente nemlig, at det maatte man dog sige, at Intet kunde være naturligare, end at man i Landet selv foreblede Landets egne Produkter. Saa, deri kan jeg være ganske enig, men naar der kan tænkes en Forædling af en forstjellig Art, saa bliver der jo Spørgsmaal om, hvilken af disse Arter der kan være at foretrække, og jeg kan for mit Vedkommende ikke indse, at der er ført noget Bevis for, eller at det endog blot skulde være bragt til nogensomhelst Sandsynlighed, at det skulde være bedre for os at frembringe Sukker end at frembringe Smør og Kjød. Saa, dersom det var rigtigt, hvad nogle Yttringer kunde tyde hen paa, at der var dem, der mente, at man virkelig kunde frembringe det samme Quantum Smør og Kjød, uagtet man tillige fabrikere Sukker, ja, hvis det var Tilfældet, at Landmanden virkelig i Roedyrkingen kunde have det samme Foderstof, som han har, selv om han sælger Sukkerstoffet, saaledes at man kunde sige, at han havde Sukkerstoffet for Intet, da var det ganske vist rigtigt at lægge sig efter Sukkerproduktionen, men jeg tror dog, det skulde være vanke- ligt at godtgjøre dette. Selv mo det imidlertid var saaledes, vilde jeg dog i ethvert Fald sige, at Intet vilde være urimeligere, end at Landmanden ovenikjøbet skulde have Betaling af Staten for det Sukker, som han saaledes kan frembringe for Intet, eller som han saaledes har for Intet. Jeg holder mig til, at dersom Sukkerindustrien er en naturlig Industri her i Landet, vil den nok kunne udvikle sig af sig selv ligesaa vel som de andre Industrier, der ere forbundne med vor Agerdyrking; men der turde være vægtige Grunde til at nære nogen Tvivl i den Henseende, og siden man er kommen ind paa denne Materie, maa det være mig tilladt blot at berøre et Par Momenter, som jeg dog tror, der turde være Anledning til at tage noget Hensyn til. Det maa jo erindres med Hensyn til Sukkerproduktionen i Verden overhoved, at den er tiltagen i en ganske overordentlig Grad, siden Roesukkeret er kommet op ved Siden af Kolonialsukkeret. Der finder en saadan Produktion Sted af Sukker, at den meget ofte gaar over til en Overproduktion. Et Bevis herfor tror jeg, man har deri, at medens dog i de sidste halvhundrede Aar de fleste Artikler ere stegne i Pris, saa har derimod Sukkeret med Undtagelse af de enkelte Fluktuationer, som enhver Artikel naturligvis er undergivet, i det Hele taget i de sidste halvhundrede Aar omtrent bevaret den samme Pris. For Dieblisset er der jo ganske vist en Sukkerkonjunktur, i Følge hvilken Sukkeret faaar i noget høiere Pris, men man skal først se, hvor